

זוהתה של ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי – לקראת עיגון חוקתי?

מושב חמישי: מחויבותה של מדינת הלאום היהודי כלפי התפוצות

שרת הקליטה סופה לנדבר:

אתם יודעים שבעצם

סכנת העם היהודי

או יהודים בעולם

זה כמה דברים יחד:

התבוללות, גלי אנטישמיות.

איתם אנחנו הולכים להילחם.

אני חושבת שאני באתי לספר

מה אני צריכה לעשות

כשרה לעלייה וקליטה

בגלל שעבורי ובמנדט שלי

אני נלחמת להביא

את היהודים ארצה

ואני עושה הכול

כדי שיחזרו הביתה.

ואני מתארת לעצמי

מה אני צריכה לעשות במנדט הזה.

לא לחזק את הזהות היהודית

שמוכן מה אנחנו צריכים לעשות,

להשקיע, כמו שאמר אביגדור ליברמן,

בחינוך יהודי בעולם כולו.

אני חושבת מה אני צריכה לעשות

כדי שהעם הזה ימצא את המקום

כאן, במדינת ישראל.

אני חושבת מה אני צריכה לעשות

ואני קדנציה שנייה פועלת

למען יהודים שהתפזרו בעולם

וצריכים להגיע ארצה

ולחזור הביתה. ואז אנחנו עובדים
בחיזוק מדענים עולים
שהגיעו למדינת ישראל,
אנחנו עובדים עם עולים צעירים
שנמצאים כאן בבית,
אנחנו נותנים מלגות
ל-6,500 סטודנטים שחזרו הביתה
ונמצאים כבר כאן
במדינת ישראל, אנחנו מחזקים
את האנשים המבוגרים
שנמצאים כבר כאן
והגיעו לכאן. ואני חושבת שמה שאנחנו
צריכים לעשות כמדינת ישראל,
למשוך את היהודים האלו
בחזרה הביתה, שיהיו כאן ולא מפוזרים בעולם.
יש אנשים שאומרים, מה אנחנו נעשה
כדי לחזק את הזהות היהודית?
אני חושבת שלזהות היהודית
אנחנו כולנו פועלים,
אבל אנחנו צריכים לזכור תמיד
מה ההיסטוריה.
מה ההיסטוריה הזאת
עשתה עם העם שלנו.
תסתכלו מה שקורה היום בצרפת.
לא סתם יש גידול בעלייה.
היום יש מספר עולים
שמגיעים מצרפת,
עלייה בעלייה ב-67 אחוז.
מה קורה היום באוקראינה,
מה קורה היום בוונצואלה,
ובגלל זה לדעתי זו תשובה
לכל היהודים שנמצאים שם.

אנחנו תמיד אומרים, מה אנחנו עושים
כדי לחזק את הזהות היהודית?
אני אומרת, מה שאנחנו
צריכים לעשות ומה שאני עושה
ובמה שאני מאמינה,
הבית של היהודים כאן,
במדינת ישראל. ומה שאני צריכה לעשות
ומה שאנחנו כולנו צריכים לעשות,
להחזיר אותם הביתה.
אני מאמינה בכך. אני נולדתי בסנט פטרסבורג
לפני מספר שנים.
אני הגעתי ארצה בשנת '79.
אני נפגשת עם עולים
ועם עולים פוטנציאליים.
אנחנו היום לקחנו על עצמנו
עדות עלייה לא רק לחזק
את הזהות היהודית
אלא להגיד ליהודים:
אין מקום יותר טוב ממדינת ישראל,
ובגלל זה אנחנו פעלנו ופועלים
רק למען להחזיר אותם הביתה,
לקרוא לתושבים חוזרים,
להגיד: תחזרו הביתה.
יש שביל של זהב באיזשהו מקום?
אין שביל של זהב
ובגלל זה אין מקום יותר טוב
ממדינת ישראל. אני תמיד אומרת
לא לקנות את האנשים,
להגיד, תסתכלו מה שקרה באמריקה,
תסתכלו מה שקורה בעולם כולו.
גלי אנטישמיות, התבוללות.
זה לא דבר שיכול

לגנוב לנו את היהודים.
זה הגל שמוחק את העם היהודי
בדיאספורה, בגולה,
ובגלל זה אנחנו צריכים
לעשות הכול כאן, במדינת ישראל,
כדי שימצאו כאן בית.
אין מקום יותר טוב
ממדינת ישראל
ובגלל זה אני אומרת
בקול רם וחזק מאוד:
מדינת ישראל
בית לכל היהודים שנמצאים בעולם
ואנחנו חייבים לעשות הכול
כדי לקלוט אותם
בצורה רכה ונעימה
כדי שירגישו שכאן הבית.

חברת הכנסת איילת שקד

שלום, ערב טוב.

אז באמת ככה...

בתחילת המושב

חבר הכנסת יריב לוין ואני

לקחנו את הצעת החוק

של אבי דיכטר מהכנסת הקודמת,

עשינו בה שינויים

בהתייעצות עם צביקה האוזר,

שישב איתנו בישיבות רבות.

היה לנו ניסיון לעשות את זה

גם עם רות קלדרון מיש עתיד,

רצינו להביא איזושהי הצעת חוק

משותפת של כל סיעות הקואליציה

ובאמת הגענו עם רות לנוסח מוסכם,

אבל על מילה אחת לא הסכמנו

וזו המילה שוויון.

היא התעקשה להכניס

את המילה שוויון להצעת החוק

ואנחנו, לא כי אנחנו

מתנגדים לשוויון, חס וחלילה,

אלא כי פחדנו מהאקטיביזם השיפוטי

ששרוי היום בבית המשפט העליון,

פחדנו שייתנו לזה

פרשנות מרחיקת לכת.

לא הסכמנו לנוסח שלה,

ובעצם בגלל מילה אחת

אפשר להגיד שהתפצלנו.

היא הלכה לכיוון

של מגילת העצמאות

ואנחנו המשכנו עם החוק הזה

והגשנו אותו,

הוא מוכן לעלות
לוועדת שרים לחקיקה.
אנחנו פשוט מחכים
לזמן הפוליטי הנכון להעלות את זה
כך שנוכל לקדם אותו.
ובהצעת החוק שלנו
יש באמת התייחסות גם לתפוצות.
אני לא יודעת אם קראתם אותה
או עברתם עליה,
אבל בהצעת החוק כתוב
שכל יהודי זכאי לעלות ארצה
ולקנות את האזרחות על פי חוק,
והמדינה תפעל
לקיבוץ גלויות ישראל
ולחיזוק הזיקה בין ישראל
ובין הקהילות היהודיות בתפוצות.
זה כמובן פעם ראשונה
שיש בחוק יסוד התייחסות לתפוצות,
ואני חושבת שעל רקע
מה שקורה היום בתפוצות
ואני מניחה
שדנו פה בכנס במהלך היום
והיה כאן שר התפוצות
שבאמת מבקר בקהילות רבות בעולם
ומספר שהיום באמת
המצב בתפוצות הוא לא פשוט.
יהודים רבים מגדירים את יהדותם
בלי קשר למדינת ישראל,
ואם ניקח את ארצות הברית לדוגמה,
אז הפעילות של ג'יי סטריט
ואפילו של הלל כבר באוניברסיטאות
מנותקת במידה מסוימת מישראל

והיא הרבה פחות פרו-ישראלית
ממה שהיא הייתה בעבר.
ואנחנו רואים שבמדינות המערב
במובן מסוים הולכת ומתנתקת הזהות
בין היהדות של אותם אנשים
לבין הזיקה לישראל.
ואני חושבת שזה מהלך אסטרטגי
ממדרגה ראשונה למדינת ישראל
לחזק את הזהות היהודית בתפוצות
ולחזק את הקשר עם ישראל
כי יהדות ארצות הברית
היא כמובן וכידוע
נכס אסטרטגי לא פחות
למדינת ישראל
והנתונים שפורסמו
בחודשיים האחרונים,
שאחוזי ההתבוללות הם
כל כך גבוהים, הם מאוד מדאיגים.
אני יכולה להגיד לכם
שאני בכובעי בוועדה של חוק הגיוס
קוראת אובססיבית
את התקשורת החרדית,
ובתקשורת החרדית זה מוגדר
כשואה שנייה, ההתבוללות.
ככה הם מגדירים את זה,
כי הרי הם בדרך כלל
מאוד חדים וקיצוניים בלשונם
וככה התקשורת החרדית
מגדירה את ההתבוללות.
ורואים גם שההתבוללות
היא ברובה של אוכלוסייה
שאינה אורתודוקסית או חרדית

וזה ממש מוגדר שם
כאסון גדול למדינת ישראל.
ולכן אני חושבת שהמדינה,
אם היא תעגן את זה,
את הקשר עם התפוצות בחוק יסוד,
זה בהכרח יגרור גם פעילות.
אני חושבת שמשדד התפוצות
הוא משרד חשוב
והתקציב שלו בעיניי היום הוא זעום
ואם לא מגדירים...
ואם מפרידים בין משרד התפוצות
למשרד החוץ ולא מאחדים אותם,
אני חושבת שכל שגרירות צריכה
לקבל תקציב מיוחד לנושא הזה,
והיום אין.
היום לשגרירויות
בקושי יש תקציב הסברה,
ועל אחת כמה וכמה
אין תקציב ראוי
לקשר עם הקהילה היהודית.
ואני כבר לא מדברת,
כפי שאמרתי, על עלייה
אלא על מגן אסטרטגי
למדינת ישראל
כי עלייה זה סיפור אחד,
ואני חושבת שזה כמובן מאוד חשוב,
אבל הסיפור הנוסף זה
שמירת הזהות היהודית בתפוצות
והעמקת הזהות היהודית בתפוצות.
כי סך הכול מדינת ישראל
אפילו קיימת אפילו לא 70 שנה,
ואנחנו חיים

במציאות שהיא חדשה,
שיש כאן מדינה לעם היהודי
ומציאות שהיא חדשה יחסית
ליהודים שנמצאים בגולה
ואנחנו צריכים
לעגן ולחזק את הקשר הזה.
זהו.